

О. А. Гусар,

кандидат юридичних наук

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0005-7360>

Б. О. Літвінчук,

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

СЛУЖБОВІ ВІДНОСИНИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ТЕХНІЧНОГО РОЗСЛІДУВАННЯ, ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ПОВІТРЯНОГО РУХУ

Національний авіаційний університет
проспект Любомира Гузара, 1, 03680, Київ, Україна
E-mail: gusar_oa@ukr.net

Мета: розкриття поняття та змісту службових відносин при здійсненні технічного розслідування, обслуговування та організації повітряного руху. **Методи дослідження:** методологічна основа дослідження складається із методів пізнання (аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, порівняння), із загальнонаукових методів, формально-логічного методу тлумачення права та порівняльно-правового методу. Складовими методологічної бази є об'єктивність та поєднання підходів критичного і раціонального, конструктивного. **Результати:** у ході дослідження з'ясовано, що обслуговування повітряного руху (ОПР) є однією із важливих складових діяльності у сфері авіаційного транспорту, яке здійснюється на засадах державного регулювання та реалізується уповноваженими ЦОВВ, його структурними підрозділами. Забезпечення контролю за дотриманням порядку та правил використання повітряного простору під час координації, управління використанням повітряного простору та обслуговування повітряного руху покладається на Украерорух. **Обговорення:** службових відносин при здійсненні технічного розслідування, обслуговування та організації повітряного руху.

Ключові слова: службові відносини; технічне розслідування; обслуговування повітряного руху; організація повітряного руху.

Постановка проблеми та її актуальність.

На етапі глобальних трансформацій, що відбуваються в усіх основних сферах державного і суспільного життя, таких як посилення у світовому масштабі конкурентної боротьби за висококваліфіковані кадри, зміни правових основ державно-службової діяльності, адміністративно-правові засади професійної підготовки службовців у контексті політики реформування набувають актуальності.

Будь-яка авіаційна подія свідчить про наявність небезпек або недоліків в авіаційній системі. Тому якісно проведене розслідування має виявити всі основні й безпосередні системні

причини події і рекомендувати відповідні заходи щодо забезпечення безпеки польотів, спрямовані на те, щоб уникнути небезпек або усунути недоліки. В ході розслідування можуть бути також виявлені інші небезпеки або недоліки в рамках авіаційної системи, які не були безпосередньо пов'язані з причинами цієї події. Тому, належним чином проведене технічне розслідування авіаційної події, обслуговування та організації повітряного руху є одним із важливих засобів запобігання авіаційних подій. Усі авіаційні події, які стаються з повітряними суднами, підлягають обов'язковому розслідуванню з метою встановлення їх причин і вжиття за-

ходів щодо запобігання таким подіям у майбутньому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Важливою доктринальною основою для дослідження даного питання стали роботи провідних науковців у галузі загальнотеоретичної юриспруденції, адміністративного права як Т.О. Коломоєць, В.О. Демиденко, І.Г. Ігнатченко, І.Б. Коліушко, О. Кравченко, О.В. Кузьменко, О.І. Остапенко, А.О. Собакарь. Проблеми дослідження авіаційних подій досліджували також Ю.В. Корнеєв, Ю.А. Задорожний, О.М. Алексєєв. У доктрині повітряного права особливості службових відносин та забезпечення розслідування інцидентів досліджуються у працях Є.К. Єряшова, О.А. Гусар, О.О. Золотар, В.О. Ліпкана, О.В. Дудник, І.Я. Козачок.

Автори цієї статті ставлять перед собою завдання дослідити поняття та зміст службових відносин при здійсненні технічного розслідування, обслуговування та організації повітряного руху.

Метою статті є аналіз службових відносин при здійсненні технічного розслідування, обслуговування та організації повітряного руху.

Виклад основного матеріалу. Службові відносини – це відносини, в яких бере участь з одного боку публічний службовець, а з іншого – орган публічної влади [1, с. 238]. У межах цього відношення публічний службовець виконує свої посадові обов'язки, які визначені статусом відповідної посади публічної служби, а орган публічної влади створює службовцю належні умови для службової діяльності.

Яскравим прикладом, що службові відносини можуть виникати саме під час розслідування авіаційних подій, є взаємодія Національного бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів та його службових осіб з іншими органами. Дане бюро здійснює технічне розслідування пошкоджень цивільних повітряних суден і літальних апаратів на землі, порушень порядку використання повітряного простору [2]. Воно повинно підтримувати зв'язок з іншими повноважними органами, які в першу чергу знаходяться в аеропорту або на його околицях, у рамках підготовки до можливої авіаційної події. Голова комісії з розслідування авіаційної події може

звертатися до будь-яких цивільних і військових організацій за допомогою в надання коштів, обладнання і додаткового персоналу. Якщо необхідно підготувати детальний план обширного району катастрофи, можуть знадобитися послуги й професійних геодезистів.

Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами у Інформаційному бюлетені здійснило аналіз подій, які сталися протягом 2020 року (дані опубліковані станом на 1 січня 2021). Відповідно до статистики у 2020 році сталося 64 події на території України. Постраждалих осіб зафіксовано 187, серед яких 2 травмовано, а 185 загинуло. Це значно більше ніж у 2019 році, адже тоді загинуло 10 осіб, а було травмовано 11 осіб [3].

Публічні службовці, які здійснюють службові відносини в авіаційній сфері щодо розслідування таких подій виконують публічно-владні функції, які потребують специфічних знань і виступають сполучною ланкою між державою і громадянами. Підставою для проведення технічного розслідування є отримання від суб'єкта авіаційної діяльності чи з інших джерел інформації про подію в галузі цивільної авіації. Ця подія має бути віднесена до Переліку подій, які підлягають обов'язковому сповіщенню суб'єктами авіаційної діяльності, затвердженого Державною авіаційною службою відповідно до частини другої статті 21 Повітряного кодексу України [4]. Згідно із законодавством, розслідування подій, які сталися на території України, можуть проводити: Національне бюро, суб'єкти авіаційної діяльності, які організовують та проводять розслідування у відповідності з власними процедурами розслідування подій, спільні комісії Національного бюро та Міністерства оборони у випадках, коли подія сталася: 1) з державним повітряним судном, яке виконувало політ за правилами загального повітряного руху; 2) з цивільним повітряним судном по відношенню до державного повітряного судна.

Спільна комісія Національного бюро та Міністерства оборони призначається наказом Національного бюро із обов'язковим залученням представників Міністерства оборони Украї-

ни [2]. На уповноважений орган з питань цивільної авіації (Державна авіаційна служба України, далі – Державіаслужба) та Міністерство оборони України в межах їх повноважень покладаються основні, найбільш важливі питання регулювання безпечного використання повітряного простору України [5, с. 185].

Національне бюро організовує і проводить розслідування подій відповідно до Повітряного кодексу України, Правил технічних розслідувань подій в галузі цивільної авіації, Керівництва Національного бюро з розслідування авіаційних подій, яке розробляється Національним бюро згідно з міжнародними стандартами та рекомендованою практикою, що затверджується його керівником. Повноваження Національного бюро та його працівників щодо проведення розслідувань визначаються на підставі Положення про Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України.

Уповноважений із розслідування має ряд важливих повноважень, серед яких варто виділити право негайного доступу до бортових реєстраторів та контролю їх змісту, а також доступу до записів, що мають відношення до події, право запиту на проведення медичної експертизи осіб, які були залучені до виконання або забезпечення польоту повітряного судна. Також він має право негайного доступу до результатів експертизи або дослідження та доступ до інформації, записів, що мають відношення до події та які утримуються їх власником чи Державіаслужбою.

Під час технічного розслідування Державіаслужба вступає у відносини з іншими органами влади, їх службовими особами. Наприклад, Державіаслужба забезпечує постійне надання до відповідного органу прокуратури інформації про виникнення авіаційних подій з цивільними повітряними суднами, що сталися на території України, та цивільними повітряними суднами України, що сталися за кордоном. Голова комісії розслідування авіаційних подій після його призначення наказом Державіаслужби повинен проінформувати про це відповідні правоохоронні органи, що проводять перевірку або здійснюють досудове слідство.

Державна авіаційна служба підтримує постійний зв'язок з іншими уповноваженими органами, в першу чергу з підрозділами з безпеки польотів аеропортів, експлуатантів та органів обслуговування повітряного руху для взаємодії у випадку виникнення авіаційної події чи інциденту [6]. При виникненні авіаційних подій голова комісії з розслідування події через управління незалежного розслідування авіаційних подій Державіаслужби взаємодіє з відповідними органами прокуратури, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства надзвичайних справ, органами місцевого самоврядування у межах компетенції яких визначено надання допомоги при розслідуванні події. Офіційна інформація про подію, що сталася, та результати розслідування доводиться до відома юридичних осіб та громадян повноважним органом, який призначив комісію, після завершення розслідування.

За змістом ст. 16 ЗУ «Про транспорт», ключовою вимогою щодо транспортної роботи є забезпечення безпеки руху. На авіаційному транспорті це забезпечується належним обслуговуванням повітряного руху (ОПР – офіційно прийнята абревіатура). Система організації повітряного руху забезпечує високий рівень безпеки повітряного руху, необхідний рівень гнучкості використання та дає можливість вирішувати завдання щодо ефективного використання повітряного простору країни різними користувачами повітряного простору [7]. Організація повітряного руху включає в себе управління повітряним простором, обслуговування повітряного руху та організацію потоків повітряного руху.

На сьогодні обслуговуванням та організацією повітряного руху займається Державне підприємство обслуговування повітряного руху України (далі – Украерорух), діяльність якого координується Міністерством інфраструктури, а до складу якого входить Український центр планування використання повітряного простору України та регулювання повітряного руху (далі – Украероцентр), та 6 регіональних структурних підрозділів (РСП): РСП «Київцентраеро», РСП «Кримаерорух», Дніпропетровський РСП, Львівський РСП, Одеський РСП, Харківський

РСР. Держава, як засновник та власник, в особі уповноваженого органу управління здійснює управління Украерорухом згідно із загальними принципами управління та Законом України «Про управління об'єктами державної власності». Украерорух у своїй діяльності керується Повітряним кодексом України, Положенням про використання повітряного простору України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2017 року № 954, Положенням про об'єднану цивільно-військову систему організації повітряного руху України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 липня 1999 року № 1281, іншими нормативно-правовими актами, які регламентують діяльність у галузі авіації та використання повітряного простору України, та організаційно-розпорядчими документами Украероруху.

Одним із провідних завдань Украероруху є забезпечення контролю за дотриманням порядку та правил використання повітряного простору під час координації, управління використанням повітряного простору та обслуговування повітряного руху. Держава здійснює певні функції по відношенню до Украероруху, як органу державної власності. Тим самим державне підприємство вступає у службові відносини з державою, а точніше державними органами, які регулюють державну політику в авіаційній сфері та сприяють якісному здійсненню обслуговування повітряного простору. Кабінет Міністрів України відповідно до Повітряного кодексу України визначає структуру, завдання та порядок функціонування об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху. Міністерство інфраструктури України відповідно до Закону України «Про управління об'єктами державної власності» затверджує стратегічний план розвитку підприємства. Державна авіаційна служба України відповідно до Положення про Державну авіаційну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 2014 р. № 520, забезпечує організацію використання повітряного простору України, забезпечує нагляд за забезпеченням аеронавігаційного обслуговування.

Відповідно до вимог наказу Украероруху від 07.05.2010 № 111 «Про зміни в організаційній структурі Украероруху» 1 липня 2010 року була створена служба аеронавігаційного обслуговування Украероруху. До складу служби входять такі структурно підпорядковані підрозділи: відділ аеронавігаційних процедур, відділ метеорологічного забезпечення аеронавігації, відділ моніторингу якості обслуговування повітряного руху, відділ організації та менеджменту повітряного простору, відділ руху. До її складу входять функціонально підпорядковані підрозділи аеронавігаційного обслуговування регіональних структурних підрозділ. Служба аеронавігаційного обслуговування Украероруху (Air Navigation Service Department of UksATSE) є функціональним структурним підрозділом, підпорядкованим першому заступнику директора з операційних питань Державного підприємства обслуговування повітряного руху України. Начальник служби розподіляє обов'язки між працівниками служби та контролює виконання підпорядкованими працівниками вимог згідно із Положенням «Про службу аеронавігаційного обслуговування» та покладених на них посадових обов'язків.

Через призму функцій, які здійснює дана служба, можна зазначити з якими органами вона співпрацює, та яким органам підпорядковується, а відповідно – вступає у службові відносини. Ця служба організовує та здійснює взаємодію із суміжними органами організації повітряного руху (далі – ОПР), Украероцентром, відповідними органами управління Повітряних Сил Збройних Сил України, відомчими органами управління повітряним рухом, органами аеронавігаційного обслуговування повітряних суден суміжних держав. До її повноважень безпосередньо входить розроблення та укладання письмових угод між органами ОПР України та, за відповідними повноваженнями, наданими Державіаслужбою України, між органами ОПР України та відповідними органами ОПР суміжних держав. Підрозділи служби взаємодіють із органами управління Повітряних Сил та Збройних Сил України та інших військових формувань, оперативними органами міністерств, організацій та установ з питань об-

міну інформацією, координації та вжиття відповідних дій з метою забезпечення безпеки польотів [8, с. 140].

Украероцентр, як структурний підрозділ Украероруху, має також ряд функцій, які пов'язані зі здійсненням взаємодії з органами влади та вступом у службові відносини з цими органами та їх службовими особами. Украероцентр підпорядковується директору Украероруху, а з питань, пов'язаних з виконанням завдань в інтересах оборони держави та її безпеки – начальнику Генерального штабу – Головнокомандувачу Збройних Сил України. Украероцентр надає допомогу підрозділам Державної авіаційної служби, Збройних Сил України та Міністерства внутрішніх справ, інших центральних органів виконавчої влади у забезпеченні координації діяльності з використання повітряного простору, взаємодії органів обслуговування повітряного руху та відомчих органів управління повітряним рухом при проведенні пошуково-рятувальних пошуково-евакуаційних, аварійно-рятувальних робіт та робіт з ліквідації наслідків стихійних лих та техногенних катастроф із застосуванням повітряних суден. Одними із найбільш важливих відносин даного органу є також проведення спільно з Міністерством оборони, Генеральним штабом, іншими органами виконавчої влади заходів щодо забезпечення підрозділів об'єднаної цивільно-військової системи відкритим та закритим зв'язком для управління та взаємодії з органами та пунктами управління.

Відповідно до наказу Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Правил обслуговування повітряного руху на цивільних аеродромах України» від 23.06.2010 № 383, за видами обслуговування повітряного руху цивільні аеродроми України поділяються на контрольовані аеродроми та неконтрольовані аеродроми. Неконтрольовані аеродроми поділяються на неконтрольовані аеродроми, в яких надається польотно-інформаційне обслуговування на аеродромі (AFIS – Aerodrome Flight Information Service) та неконтрольовані аеродроми, на яких не надається AFIS. На контрольованих аеродромах надається аеродромне диспетчерське обслуговування, польотно-

інформаційне обслуговування та аварійне обслуговування. Виходячи з потреб користувачів повітряного простору та операційних можливостей органу обслуговування повітряного руху, на аеродромі може бути організовано надання обслуговування повітряного руху за розкладом: а) у період інтенсивних польотів повітряних суден аеродром функціонує як контрольований аеродром і для обслуговування повітряного простору надається аеродромна диспетчерська вишка; б) у період епізодичних польотів повітряного судна аеродром функціонує як неконтрольований аеродром і на аеродромі може надаватися або не надаватися польотно-інформаційне обслуговування.

Види обслуговування повітряного руху на аеродромі та періоди, протягом яких надається кожний вид обслуговування, визначаються Державною авіаційною адміністрацією та публікуються у Збірнику аеронавігаційної інформації.

Диспетчери аеродромно-диспетчерських вишок повинні постійно спостерігати за всіма польотами над аеродромом та навколо нього, а також за рухом транспортних засобів та людей у зоні маневрування аеродрому. Спостереження проводять візуально із застосуванням в умовах низької видимості систем спостереження організації повітряного руху (за наявності). Рух повинен контролюватися відповідно до вимог, встановлених Правилами, затвердженими наказом Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Правил обслуговування повітряного руху на цивільних аеродромах України» від 23.06.2010 № 383, та документами відповідного повноважного органу організації повітряного руху. Правила та порядок сповіщення підрозділів аварійно-рятувальних служб та посадових осіб, що залучаються до організації і проведення операцій з пошуку та рятування, зазначаються у відповідному плані заходів на випадок аварійних обставин із повітряним судном на аеродромі. Аеродромні диспетчерські вишки повинні повідомляти відповідний районний диспетчерський центр та координаційний центр пошуку та рятування про повітряне судно, яке не виходить на зв'язок після передачі його під контроль аеродромній диспетчерській

вищій, або радіозв'язок з яким втрачено після початкового встановлення зв'язку, або яке не виконало посадку протягом п'яти хвилин після розрахункового часу посадки.

Висновки. Службові відносини – це відносини, які складаються в ході реалізації державної служби, тобто в процесі діяльності робітника всередині державного органу, в процесі організації робочого часу щодо дисципліни та функціонування кадрів управління. Принципи управління, якими керуються державні органи, є налагодженою та цілісною системою, в якій вони взаємопов'язані та взаємозалежні. Тобто усі органи, які причетні до здійснення технічного обслуговування, організації та обслуговування повітряного руху, постійно перебувають у зв'язку, тим самим вступають у службові відносини, що пояснюється необхідністю контролю одних органів іншими, сприяння швидкому виявленню, що повітряне судно зникло або не виходить на зв'язок, та з метою ефективного функціонування системи цих органів в цілому.

В результаті здійснення дослідження було розглянуто внутрішню структуру Украероруху як головного органу обслуговування повітряного руху. Зокрема, до його складу входить Український центр планування використання повітряного простору України та регулювання повітряного руху (Украероцентр) та шість регіональних структурних підрозділів.

Служба аеронавігаційного обслуговування Украероруху організовує та здійснює взаємодію із суміжними органами організації повітряного руху, Украероцентром, відповідними органами управління Повітряних Сил Збройних Сил України, відомчими органами управління повітряним рухом.

Література

1. Марченко О.О. Публічно-правові спори щодо публічної служби в Україні: особливості розв'язання. *Порівняльно-аналітичне право*. 2013. № 3-1. С. 236–238.

2. Деякі питання Національного бюро з розслідувань авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 трав. 2020 р. № 417. *Урядовий кур'єр*. 2020. 29 трав. № 101.

3. Інформаційний бюлетень Національного бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів. URL: <http://nbaai.gov.ua/wp-content/uploads/2021/02/01.-jan21.pdf>

4. Повітряний кодекс України від 19 трав. 2011 р. № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48-49. Ст. 536.

5. Гусар О.А., Літвінчук Б.С., Куліченко Д.О. Державне регулювання у сфері розслідування авіаційних подій. Матеріали Всеукр. конф. молодих учених і студентів «Аеро-2020. Повітряне і космічне право» (Київ, Національний авіаційний університет, 20 лист. 2020 р.). Том 1. Тернопіль: Вектор, 2020. С. 184-187.

6. Положення про Державну авіаційну службу України: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 08 жовт. 2014 р. № 520. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/520-2014-%D0%BF#Text>

7. Положення про використання повітряного простору України: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 06 груд. 2017 р. № 954. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/954-2017-#Text>

8. Сердюк В.П. Актуальні питання законодавчого врегулювання розслідування авіаційних подій в Україні. *Актуальні проблеми держави і права*: зб. наук. праць. Вип. 80. Одеса: Гельветика, 2018. С. 137-146.

References

1. Marchenko O.O. Publichno-pravovi spory shhodo publichnoi' sluzhby v Ukraini: osoblyvosti rozv'jazannja. *Porivnjaj'no-analitychne pravo*. 2013. № 3-1. S. 236–238.

2. Dejaki pytannja Nacional'nogo bjuro z rozsliduvan' aviacijnyh podij ta incydentiv z cyvil'nymy povitranymy sudnamy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13 trav. 2020 r. № 417. *Uradovyj kur'jer*. 2020. 29 trav. № 101.

3. Informacijnyj bjuleten' Nacional'nogo bjuro z rozsliduvannja aviacijnyh podij ta incydentiv. URL: <http://nbaai.gov.ua/wp-content/uploads/2021/02/01.-jan21.pdf>

4. Povitranij kodeks Ukrainy vid 19 trav. 2011 r. № 3393-VI. *Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrainy*. 2011. № 48-49. St. 536.

5. Gusar O.A., Litvinchuk B.S., Kulichenko D.O. Derzhavne reguljuvannja u sferi rozsliduvannja aviacijnyh podij. Materialy Vseukr. konf. molodyh uchenyh i studentiv «Aero-2020. Povitrjane i kosmichne pravo» (Kyj'v, Nacional'nyj aviacijnyj universytet, 20 lyst. 2020 r.). Tom 1. Ternopil': Vektor, 2020. S. 184-187.

6. Polozhennja pro Derzhavnu aviacijnu sluzhbu Ukrainy: zatv. postanovoju Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 08 zhovt. 2014 r. № 520. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/520-2014-%D0%BF#Text>

7. Polozhennja pro vykorystannja povitranogo prostoru Ukrainy: zatv. postanovoju Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 06 grud. 2017 r. № 954. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/954-2017-p#Text>

8. Serdjuk V.P. Aktual'ni pytannja zakonodavchogo vreguljuvannja rozsliduvannja aviacijnyh podij v Ukraini. *Aktual'ni problemy derzhavy i prava: zb. nauk. prac'. Vyp. 80.* Odesa: Gel'vetyka, 2018. S. 137-146.

O. Husar, B. Litvinchuk

OFFICIAL RELATIONS IN THE PERFORMANCE OF TECHNICAL INVESTIGATION, MAINTENANCE AND ORGANIZATION OF AIR TRAFFIC

National Aviation University
Liubomyra Huzara Avenue, 1, 03680, Kyiv, Ukraine
E-mail: gusar_oa@ukr.net

Purpose: research of official relations in the implementation of technical investigation, maintenance and organization of air traffic. **Research methods:** analysis, synthesis, induction, deduction, analogy, comparison), from general scientific methods (empirical research, methods of theoretical knowledge) and formal-logical method of interpretation of law and comparative-legal method. The components of the methodological base are objectivity, a combination of critical and rational, constructive, comparative-retrospective approaches. **Results:** as a result of the study, the official relations arising in the structure of UKSATSE as the main body of air traffic services were considered. Public officials who carry out official relations in the aviation sphere to investigate events perform public functions that require specific knowledge and act as a link between the state and citizens. The basis for the technical investigation is to obtain from the subject of aviation or other sources of information about the event in the field of civil aviation. This event must be included in the List of events that must be notified by aviation entities. All bodies involved in the maintenance, organization and maintenance of air traffic are in constant contact, thereby entering into official relations, which is explained by the need to control some bodies to others, to facilitate the rapid detection that the aircraft is missing or missing. and for the purpose of effective functioning of the system of these bodies as a whole.

UKSATSE Air Navigation Services organizes and interacts with related air traffic management bodies, UKSATSE, relevant management bodies of the Air Force of the Armed Forces of Ukraine, departmental air traffic management bodies.

Keywords: official relations; aviation events; technical investigation; air traffic organization; air traffic service.